

Opustiť alebo odpustiť – ďalšia otázka, ktorú kladie séria dokumentov MŮJ EMIGRANT

TLAČOVÁ SPRÁVA

Dokumentárna séria MŮJ EMIGRANT pokračuje druhým filmom FEDOR, je dôkazom toho, ako historické udalosti okupácie tvrdo zasiahli intímne dejiny rodín a dokázali ovplyvniť ďalšie generácie vzťahov. Režisérka, kameramanka a autorka scenára Lena Kušnieriková našla námet doslova doma, jej emigrantom je jej starý otec. Druhý zo siedmich pôvodných slovenských dokumentov odvysielala verejnoprávna RTVS už túto nedeľu 18. septembra 2022 o 20.10 hod. na Dvojke, v rovnakom čase je naplánovaných aj ďalších päť dvadsaťšesť-minútových dokumentov režisérov a režisérrok mladšej generácie.

„Emigrácia bola trinástou komnatou mojej rodiny. Dedko odišiel a moju vtedy osemnásťročnú mamu nechal v Československu. Nerozumela som tomu. Hnevala som sa na neho. Počas nakrúcania filmu sa však môj hnev rozplynul a premenil sa na pochopenie a prijatie, z čoho mám dnes veľkú radosť,“ povedala režisérka, scenáristka a kameramanka Lena Kušnieriková. S producentkou série Barbarou Janišovou Feglovou zo spoločnosti Hitchhiker Cinema už spolupracovala pri dokumentárnom cykle *Biele vrany a hrdinovia medzi nami*, pre ktorý spracovala tému pezinskej skládky (*Pezinská skládka*, 2018). V rovnakom roku nakrútila dokument *Mikuláš Dzurinda* zo série *Expremiéri*.

V oficiálnej synopse filmu sa uvádza: Historické udalosti okupácie tvrdo zasahujú intímne dejiny rodín a ovplyvňujú ďalšie generácie vzťahov. Lena, dokumentaristka a vnučka emigranta Fedora, berie do rúk kameru a otvára zabudnuté rodinné krivdy. Citlivo skúma, čím všetkým je nadobudnutá sloboda vykúpená a dáva priestor svojej mame a starému otcovi, aby sa zmierili.

„Ja som neutekal za ničím, ale pred ničím,“ povedal pred kamerou svojej vnučky Fedor. Mama filmárky, ktorú tu pred rokmi jej otec (Fedor) nechal a emigroval s novou rodinou, to dnes vidí jasne: *„Každé dieťa bojuje o lásku svojho rodiča. Rôznymi spôsobmi. A na to*

sú tie roky dobré, aspoň zistíš, že ten človek ti nikdy v živote nechcel nič zlé. V tých časoch robil len to, čo vládol. A viac nevedel.“

Fedor emigroval do Nemecka, kde dodnes žije. *„Z producentského hľadiska bolo obrovskou výhodou spracovať príbehy, ktorých protagonisti boli pre nás „teritoriálne“ dostupní, nakoľko rozpočet série neumožňoval cestovať na opačné konce sveta. Viac sme sa preto vo filmoch sústredili na vnútorné dilemy a motivácie odchodov,“* doplnila producentka Barbara Janišová Feglová.

➤ Trailer dokumentu *FEDOR*: <https://vimeo.com/743521611>

Séria *MÔJ EMIGRANT* vychádza zo skutočných osudov konkrétnych ľudí, ktorých sa emigrácia zásadne dotkla v období rokov 1968 a 1989 a fatálne ovplyvnila nie len ich životy, ale aj ráz celej krajiny.

„Osobné príbehy ľudí, ktorí zažili emigráciu, sú pre historikov cenným zdrojom informácií o našej nedávnej minulosti. Sú o to vzácnejšie, že z pohľadu historikov stále trvá ťažšia dostupnosť k dobovým prameňom za hranicami Slovenskej republiky,“ povedal historik Peter Jašek z Ústavu pamäti národa. Podľa neho tému emigrácie zo Slovenska začíname len postupne mapovať, patrí skôr k bielym miestam našich moderných dejín. *„Z ich tieňa sa nám stále vynárajú nové dokumenty a ľudské príbehy, ktoré čakajú na svoje historické spracovanie a predstavenie širokej verejnosti. Netreba totiž zabúdať, že príbehy emigrantov sú integrálnou, aj keď stále málo známou, súčasťou slovenských dejín,“* uzavrel Peter Jašek, ktorý na projekte spolupracoval ako odborný poradca.

„Osudy obyčajných, ale aj neobyčajných ľudí prinášajú príslušníci generácie, ktorí tú dobu nezažili, nemajú ju pod kožou a neboli s ňou priamo konfrontovaní, a zvládli to skvele,“ povedala Vlasta Ruppeltdová, dramaturgička série za RTVS a ďalej uviedla, že príbehy ju nadchli už v podobe scenárov. *„Strata blízkeho, a to navždy, pocit viny, odpustenie, ktoré niekedy nastane a niekedy nie, frustrácia bez možnosti realizácie... Uvedomila som aj to, že autori presne vystihli podstatu problému každého z protagonistov, že ich dokázali nielen v súvislostiach napísať, ale aj pochopiť a zachytiť. Som rada, že RTVS takýto seriál podporila a budem nesmierne šťastná, keď po týchto príbehoch prídu aj ďalšie,“* dodala Vlasta Ruppeltdová.

Prvý z dokumentov *ELENA* autorskej dvojice Jana Bučka a Michal Fulier videli diváci a diváčky Dvojky RTVS už túto nedeľu, 11. septembra 2022. Dva dokumenty série ponúkne v špeciálnom uvedení festival **Cinematik** v Piešťanoch, v stredu 14. septembra o 15.00 hod. je na programe práve *FEDOR* a film režisérky Jany Durajovej *IVAN LEFKOVITS*.

➤ Trailer série: <https://vimeo.com/738629929>

Autormi/autorkami filmov v rámci série *MÔJ EMIGRANT* sú filmári/filmárky mladšej generácie - **Jana Bučka, Michal Fulier, Lena Kušnieriková, Jakub Julény, Edo Cicha, Jana Durajová, Martin Hnát, Dominik Jursa**. Viacerí z nich už spolupracovali s nezávislou produkčnou spoločnosťou Hitchhiker Cinema, ktorá sa dlhodobo venuje vývoju kreatívnych dokumentov so spoločenským presahom a produkcii autorských filmov zameraných na angažované témy.

➤ Plánované televízne premiéry:

2. Môj emigrant: **Fedor**, r.: Lena Kušnieriková - 18. 9. 2022 o 20:10
3. Môj emigrant: **Herr Durisin**, r.: Jakub Julény - 25. 9. 2022 o 20:10
4. Môj emigrant: **Andy Fantasta**, r.: Edo Cicha - 2. 10. 2022 o 20:10
5. Môj emigrant: **Ivan Lefkovits**, r.: Jana Durajová - 9. 10. 2022 o 20:10
6. Môj emigrant: **Imrich Erös, vymazaný**, r.: Martin Hnát - 16. 10. 2022 o 20:10
7. Môj emigrant: **Palo**, r.: Dominik Jursa - 23. 10. 2022 o 20:10

Cieľom projektu *MÔJ EMIGRANT* je skúmať podobu emigrácie, ktorá ovplyvnila osudy mnohých slovenských rodín, vrátiť sa k stále živo diskutovanej téme, a reflektovať ju z pohľadu súčasného – odchádzaním a prichádzaním emigrantov aj imigrantov - každodenne formovaného Slovenska.

Na sérii *MÔJ EMIGRANT* sa koprodukčne podieľal **Rozhlas a televízia Slovenska**. Vývoj a produkciu filmov finančne podporili **Audiovizuálny fond** a **Ministerstvo kultúry SR**. Partnermi projektu sú **Ústav pamäti národa** a občianske združenie **CHARACTER – Film Development Association**.

Web projektu: <http://mojemigrant.sk>

Web producenta: <http://hitchhikercinema.sk>

Facebook: www.facebook.com/mojemigrant

Instagram: www.instagram.com/mojemigrant/

Zuzana Golianová

12. september 2022, Bratislava

Mediálna podpora dokumentárnej série *MÔJ EMIGRANT*

